

การจัดการดินอินทรีย์

ดิน เป็นทรัพยากรธรรมชาติ เกิดขึ้นจากการผุพังของหิน และแร่ รวมทั้งอินทรีย์วัตถุผสมคลุกเคล้าเป็นเนื้อเดียวกัน และเป็นส่วนบาง ๆ ที่ปกคลุมผิวโลกที่เป็นแผ่นดิน เมื่อมีองค์ประกอบของอากาศ และน้ำในปริมาณที่เหมาะสมจะช่วยบำรุงเชื้ออำนวยการยังชีพ และการเจริญเติบโตของพืช

ดินอินทรีย์ คือดินที่มีวัสดุอินทรีย์ หรือมีเศษซากพืชทับถมกันปริมาณมาก และเป็นชั้นหนามากกว่า 40 ซม. จากผิวดิน พบในพื้นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำขัง หรือชื้นแฉะเกือบตลอดปี เช่น ที่ลุ่มต่ำระหว่างสันทรายชายฝั่งทะเลที่เรียกว่า พรุ ในพื้นที่เหล่านี้กิจกรรมการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุเกิดขึ้นได้ไม่ดี ทำให้มีการสะสมเศษชิ้นส่วนพืชที่ผุพัง และยังสลายตัวไม่หมดปะปนอยู่ และมีพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่มีองค์ประกอบของกำมะถันอยู่สูง (ไพไรต์) ซึ่งเมื่อชั้นดินนี้แห้งจะแปรสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด มีค่าพีเอชน้อยกว่า 4.5

แนวทางการจัดการดินอินทรีย์

การใช้ประโยชน์พื้นที่ดินอินทรีย์ ยังมีปัญหาอยู่มากเนื่องจากการจัดการต้องมีการลงทุนสูงในปัจจุบัน กรมพัฒนาที่ดินสนับสนุนให้ปลูกไม้พื้นเมืองในพื้นที่ เช่น ต้นปาล์มสาคร และเสม็ดขาว ซึ่งเป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตได้ดี และสามารถนำมาแปรรูป และใช้ประโยชน์ได้มากมาย อาทิ การนำลำต้นปาล์มสาครเป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ การผลิตแปรงสาคร การนำไม้เสม็ดขาวแปรรูปเป็นเฟอร์นิเจอร์ การสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบเสม็ด เป็นต้น แต่หากต้องการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ จะต้องมีการจัดการพื้นที่เพื่อปรับปรุงดินจึงดำเนินการเช่นเดียวกับการจัดการดินเปรี้ยวจัด

เรียบเรียงข้อมูล : กลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเปรี้ยว กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
ออกแบบ : สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน

ชุดองค์ความรู้วิชาการวันดินโลก 2567 เรื่อง **“ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน”**

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

